Domáca opatrovateľská služba

Redakčne pripravil: Marek
Tlačová verzia: 20. 11. 2026
Aktuálny článok a prílohy na webe

Domáca opatrovateľská služba je dohodnutá sociálna služba, nie rodinný peňažný príspevok. Pred začiatkom potrebujete jasný rozsah úkonov, čas, cenu a riešenie výpadku.

Služba prichádza do domácnosti

Domáca opatrovateľská služba je sociálna služba podľa § 41 zákona o sociálnych službách. Pomáha človeku odkázanému na pomoc inej osoby v konkrétnych úkonoch. Odlišuje sa od peňažného príspevku, ktorý úrad práce poskytuje rodinnému opatrovateľovi. Pri službe riešite dostupného poskytovateľa, zmluvu, rozsah pomoci a úhradu. [1]

Aj názov „opatrovateľka“ môže označovať rôzne situácie. Pýtajte sa, či ide o registrovanú sociálnu službu a podľa akého režimu bude poskytovaná. Samotná súkromná dohoda s pomocníkom nie je automaticky touto zákonnou službou.

Aké potreby treba pomenovať

Rozsah má zodpovedať úkonom z prílohy č. 4 a činnostiam, ktoré človek podľa integrovaného posudku nedokáže vykonávať samostatne alebo ich zvláda s dohľadom. Zmluva sa môže na návrh prijímateľa dohodnúť aj na nižšom rozsahu. [1] [2]

Napíšte si potrebné úkony a čas: ranná hygiena, pomoc s obliekaním, jedlom či presunom. Uveďte aj dni, keď je rodina neprítomná. Takýto vlastný prehľad pomôže obci a poskytovateľovi pochopiť potrebu; nejde o povinnosť vytvárať ďalšie úradné tlačivo.

Kde začať a čo si pripraviť

Obráťte sa na obec a opýtajte sa na poskytnutie alebo zabezpečenie služby. Predložte príslušný posudok a informácie o súčasnej pomoci. Ak ho ešte nemáte, overte postup posúdenia; pri naliehavej situácii opíšte konkrétne ohrozenie a čas, odkedy pomoc chýba. Bežná otázka na cenu nemusí byť žiadosťou o zabezpečenie služby. [1] [2]

Presný formulár a doklady sa môžu líšiť podľa obce a spôsobu vybavovania. Pýtajte sa, komu patrí žiadosť, či bude potrebné ďalšie doplnenie a ako vám oznámia dostupnosť. Uchovajte potvrdenie o podaní a kontaktnú osobu.

Čo preveriť v zmluve a cenníku

Skontrolujte dni a hodiny služby, presný rozsah úkonov, miesto, cenu a spôsob vyúčtovania. Overte postup pri dovolenke pracovníka, chorobe prijímateľa, zrušenej návšteve či potrebe dlhšej pomoci. Cena nie je jednotná na celom Slovensku; poskytovateľ má mať jasné podmienky úhrady. [1]

Vopred povedzte, ak pomoc vyžaduje špecifický spôsob komunikácie alebo bezpečného presunu. Nedomnievajte sa, že každá návšteva zahŕňa všetky potrebné úkony. Pri zdravotných výkonoch si ujasnite hranicu medzi sociálnou a zdravotnou starostlivosťou a

zabezpečenie potrebného odborníka.

Súbeh s rodinným opatrovaním

Pri poberaní príspevku na opatrovanie zákon umožňuje pravidelný súbeh opatrovateľskej služby najviac 40 hodín mesačne. Zákon o službách má aj osobitné výnimky pri hospitalizácii opatrovateľa alebo odľahčovaní. Osobná asistencia má odlišné obmedzenia súbehu. [3] [1]

Ilustračný príklad: dcéra opatruje otca, ale potrebuje pomoc pri rannej hygiene. Pred objednaním služby uvedie obci a úradu práce existujúci príspevok, navrhované hodiny a dátum začatia. Až podľa konkrétneho režimu preverí, ako sa služba premietne do dávky.

Ako sledovať, či pomoc zodpovedá potrebe

Po začatí si zapisujte uskutočnené návštevy, úkony a dohodnuté zmeny. Ak pomoc nestačí, opíšte konkrétny chýbajúci úkon alebo čas a požiadajte poskytovateľa o prerokovanie rozsahu. Pri významnej zmene odkázanosti môže byť potrebné riešiť aj posudok. [1]

Praktickým cieľom je zmluva, ktorej rozumie prijímateľ aj rodina, a plán náhrady pri výpadku. Pred nástupom žiadajte jasnú odpoveď na tri otázky: kto príde, s čím pomôže a koľko bude stáť skutočne dohodnutý rozsah.

Ak sa dohodnutá návšteva neuskutoční, zaznamenajte dátum a overte s poskytovateľom náhradu aj spôsob vyúčtovania.

Ako porovnať dve ponuky s rozdielnou hodinovou cenou

Najskôr si určite rovnaký plán pomoci a až potom porovnávajte ceny. Ak jedna ponuka počíta štyri návštevy mesačne a druhá dvanásť, rozdiel v sume nevypovedá iba o výhodnosti sadzby. Základné úkony opatrovateľskej služby a spôsob dohodnutia rozsahu upravuje § 41 zákona o sociálnych službách.

Čisto ilustračný rozpočet: rodina plánuje 12 návštev po 2 hodiny, spolu 24 hodín. Pri vymyslenej sadzbe 8 eur za hodinu je jednoduchý základ 192 eur. Tento príklad nie je cenník ani výpočet zákonnej úhrady; nezohľadňuje dopravu, stravu, ďalšie činnosti či použiteľnú príjmovú ochranu. Jeho účelom je skontrolovať, či ponuka a dohodnuté hodiny hovoria o rovnakom rozsahu.

Tri riadky vedľa cenovej ponuky

Položka	Čo si vyjasniť
Úkon	Aké konkrétne kroky návšteva obsahuje a ktoré už patria zdravotníckemu pracovníkovi?
Účtovaný čas	Aká je jednotka účtovania a ako sa rieši kratšia alebo zrušená návšteva?
Konečná úhrada	Ktoré ďalšie položky sa môžu pripočítať a podľa akého cenníka alebo zmluvy?

Pri potrebnom presune si nechajte vysvetliť aj to, akú súčinnosť rodiny či pomôcku poskytovateľ predpokladá. Dlhšia platená návšteva sama nezaručuje, že jeden pracovník bezpečne vykoná každý úkon. Osobitne dohodnite, kto oznámi neprítomnosť a kto navrhne náhradu. Takto kontrolujete použiteľnosť služby, nielen cenu.

Ak sa súčasne vypláca príspevok na opatrovanie, pri objednávaní rátajte aj so skutočným mesačným rozsahom služby a príslušnou výnimkou zo zákazu súbehu. Bežné pravidlo do 40 hodín mesačne nie je dôvodom na vykazovanie väčšej pomoci pod iným názvom.

Zdroje a overenie

[1] Zákon č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách — znenie účinné 1. 7. – 30. 12. 2026

§ 41odkázanosť a úkony podľa prílohy 4; súbeh do 40h a výnimky; § 72–74úhrada/zmluva.

[2] Zákon č. 376/2024 Z. z. o integrovanej posudkovej činnosti — znenie účinné 1. 7. – 30. 12. 2026

[3] Zákon č. 447/2008 Z. z. o peňažných príspevkoch na kompenzáciu ŤZP — znenie účinné 1. 7. – 30. 12. 2026

§ 40ods 15–16najviac 40 hodín mesačne.

[4] MPSVR SR: Príspevok na pomoc pri odkázanosti, pravidlá a prechodné obdobie od 1. januára 2027

[5] Zákon č. 406/2025 Z. z. – časová verzia účinná od 1. januára 2027

[6] Zákon č. 447/2008 Z. z. – znenie účinné od 31. decembra 2026, prechodné § 67y

[7] ÚPSVaR: Žiadosť o integrovaný posudok – PDF

Dostupný 2-stranový formulár otvorený z oficiálneho zoznamu 20. 11. 2026.

Článok slúži na orientáciu. O vašom nároku rozhoduje príslušná inštitúcia.